

INTEGRERINGSBAROMETERET 2010

Vedlegg 2.

Om undersøkelsen; utvalg og gjennomføring

Utvalg og undersøkelsesopplegg

Integreringsbarometeret er en holdningsundersøkelse om integrering og mangfold rettet mot et representativt utvalg av den norske voksne befolkningen 15 år og eldre.

I 2005 ble utvalget hentet fra en telefonbase, mens det de påfølgende årene er tilrettelagt fra Folkeregisteret.

Det er TNS Gallup som har stått for datainnsamling og tallbehandling de siste 3 årene.

Undersøkelsen gjennomføres ved hjelp av spørreskjema. De som er trukket ut til å delta i undersøkelsen får tilsendt skjema i posten (postalutvalget), og de av dem som ønsker å delta, returnerer utfylt skjema.

Befolkningsundersøkelser kjennetegnes gjennom de senere år av synkende deltakelse. Frafallet vil kunne påvirker utvalgets sammensetning, og dermed i seg selv påvirke svarmønstrene over tid. Dersom utvalgets sammensetning endres, vil observerte holdningsendringer kunne skyldes endringer i utvalgets sammensetningen, og ikke reelle holdningsendringer i befolkningen.

De tre siste årene har det derfor vært nødvendig å supplere postalutvalget med respondenter fra TNS Gallups omfattende panel av personer som har sagt seg villige til å delta i befolkningsundersøkelser. Kjennskap til panelmedlemenes bakgrunn muliggjør tilrettelegging av skreddersydd utvalg. Bruk av panelet effektiviserer datainnsamlingen, da undersøkelsen ikke sendes til personer som likevel ikke ønsker å delta. Det benyttes her et digitalisert spørreskjema som fylles ut og returneres via Internett., noe som reduserer tiden medgått til innsamling av svar og sikrer presise data.

Det ble i 2010, som i 2009, trukket et bruttoutvalg på 1400 personer fra Folkeregisteret til undersøkelsen. Dette er 200 flere enn i 2008, og økningen ble foretatt med ønske om å opprettholde den samme netto utvalgsstørrelse på denne delen av utvalget som tidligere.

Undersøkelsen er basert på skriftlig spørreskjema. Dette er hensiktsmessig når skjemaet, slik som i dette tilfellet, er omfattende og hyppig bruker ulike rangeringer der det forutsettes at respondenten har hele rangeringslisten foran seg når prioriteringen foretas. I tillegg gir et skriftlig skjema respondenten stor frihet i forhold til valg av tidspunkt for utfyllingen og til å bestemme hastigheten i gjennomføringen selv.

Integreringsbarometeret går primært ut på å stille de samme spørsmålene hvert år slik at man fanger eventuelle endringer i befolkningens synspunkter over tid. Men i løpet av perioden 2005-2010 er spørreskjemaet revidert flere ganger ved at spørsmål er kuttet ut og nye er kommet til. Årets spørreskjema er justert bl.a. med sikte på å redusere antall spørsmål totalt og å stramme opp strukturen.

Tabell V1. Utvalg og frafall, 2005-2010. Antall og prosent.

Metode	Brutto	Frafall brutto ¹	Netto	Respons %
2005				
Postal - CATI verving ²			1203	64
2006				
Postal - CATI purring			948	39
2008				
Postal	1200	45	274	31
Postalsvar på web			82	
Web			801	
Sum			1157	
2009				
Postal	1400	28	328	27
Postalsvar på web			34	
Web			969	
Sum			1331	
2010				
Postal	1400	32	325	30
Postalsvar på web			86	
Web			969	
Sum			1380	

¹ Frafall brutto: Retur grunnet adressefeil, flytting, etc.

² Responsen er beregnet ut i fra forhåndsrekrutterte respondenter.

Gjennomføring av 2010-undersøkelsen

Undersøkelsen ble sendt ut den 10.08.10. Paneldelen ble purret den 15.08 og avsluttet den 20.08. Postaldelen ble purret den 08.09 og den 21.09. Datainnsamlingen ble avsluttet den 27.10.10.

Etter to påminnelser (uten skjema) hadde 325 respondenter besvart undersøkelsens *postaldel* med postalt spørreskjema. I tillegg valgte 86 respondenter fra postalutvalget å fylle skjemaet ut på Internett (Web adresse var oppgitt i spørreskjemaet). Fratrasket 32 skjema returnerte grunnet adressefeil etc, utgjør dette en respons på 30%. Responsen er da litt høyere enn i 2009 (27%) og på nivå med 2008 (31%). Responsen i de tidligere undersøkelsene er ikke direkte sammenliknbar, blant annet fordi det da ble benyttet telefonpurring, og fordi responsen har vært kalkulert ut i fra forhåndsrekrutterte respondenter.

Det ble sendt ut 2000 skjema til deltakere i GallupPanelet. Undersøkelsen ble stengt ved 969 besvarelser (88% av dem som bekrefter mottok skjema). Panelresponsen må da

vrderes med utgangspunkt i at respondenter som svarer etter at ønsket antall respondenter er oppnådd, ikke får delta.

Utvalgets representativitet

Ettersom undersøkelsen er beheftet med frafall, er det viktig å vurdere nettoutvalgets sammensetning opp mot befolkningskjennetegn for å vurdere eventuelle systematiske skjevheter. Dette gjelder ikke minst på tvers av de årlige undersøkelsene, da eventuelle endringer fra det ene år til det annet vil kunne tilbakeføres til ulikheter i utvalgene som sådan.

Tabell V2 viser utvalgenes sammensetning etter sentrale bakgrunnskjennetegn, sammenlignet med hvordan befolkningen fordeler seg i forhold til de samme bakgrunnskjennetegnene i 2009. Utvalgene er gjennomgående i overensstemmelse med befolkningsfordelingen.

Unntakert er utdanningsnivå, der begge utvalgene inneholder en større andel respondenter med høyere utdanning, enn hva som er tilfelle i helebefolkningen. Avviket skyldes dels at personer med høyere utdanning gjennomgående er mer villige til å delta i spørreundersøkelser enn personer med lavere utdanning, , dels endringer i utdanningsklassifiseringen (før- og etter 2007), og dels overrapportering av eget utdanningsnivå blant respondentene. Det er også en liten skjevfordeling i utvalgene ved at de yngre er noe underrepresentert.

Tabell V1. Integreringsbarometeret – utvalgssammensetning 2005-2009. Uvektet. Prosent.

	Undersøkelsesår					Befolkning 2009
	2005	2006	2008	2009	2010	
KJØNN						
Mann	46,8	50,3	48,2	47,9	49,1	49,9
Kvinne	53,2	49,7	51,2	51,2	50,5	50,1
Øbesvart			0,6	0,8	0,4	
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall	1203	948	1157	1331	1380	3828646
ALDER						
15-29	14,7	18,4	17,1	15,3	17,3	23,9
30-44	30,0	28,7	24,7	25,9	23,6	27,2
45-59	29,1	25,9	27,1	25,3	26,9	24,5
60+	26,3	27,0	31,2	33,5	29,4	24,4
Øbesvart					2,8	
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall	1203	948	1157	1331	1380,0	3828646
FYLKE						
Østfold	4,2	5,2	7,3	4,6	5,9	5,6
Akershus	10,1	10,4	10,9	10,1	11,1	10,8
Oslo	12,1	14,5	12,9	11,7	14,2	12,3
Hedmark	4,1	3,9	3,2	3,1	3,6	4,0
Buskerud	5,2	4,9	6,2	4,1	6,2	3,9
Oppland	3,9	5,1	3,5	3,1	3,6	5,3
Vestfold	5,8	5,2	4,1	4,7	5,7	4,8
Telemark	3,1	4,1	3,2	2,8	2,8	3,5
Aust-Agder	1,9	2,0	1,6	2,1	1,8	2,2
Vest-Agder	3,9	3,4	2,8	2,6	2,3	3,5
Rogaland	9,3	7,6	8,4	7,7	6,1	8,6
Hordaland	10,5	9,1	10,5	9,4	11,2	9,7
Sogn og Fjordane	2,0	2,7	2,0	1,7	2,1	2,2
Møre og Romsdal	5,2	4,2	4,7	3,6	4,3	5,2
Sør-Trøndelag	6,2	6,5	5,0	5,0	5,6	6,0
Nord-Trøndelag	2,4	2,4	2,1	2,7	2,3	2,7
Nordland	5,2	4,6	4,9	4,2	5,0	4,9
Troms	3,6	2,5	3,8	3,1	3,6	3,3
Finnmark	1,4	1,7	0,8	1,2	1,1	1,5
Øbesvart			2,3	12,5	1,4	
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall	1203	948	1157	1331	1380	3828646
UTDANNING*						
Grunnskole/ungdomsskole/realskole	18,9	20,9	15,1	21,4	18,8	30,9
Videregående skole/Gymnas/Yrkesskole	36,5	35,4	48,1	40,2	25,5	43,1
Høgskole/Universitet	41,3	40,4	35,4	36,6	53,3	19,9
Øbesvart	3,3	3,3	1,5	1,8	2,4	6,1
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall	1203	948	1157	1331	1380	
ETNISITET						
Norsk-Norske foreldre	87,3	83,1	88,8	89,6	88,5	
Norsk-Europeiske foreldre	2,7	2,8	4,2	3,3	3,1	
Norsk-Utenomeuropeiske foreldre	0,7	1,5	1,3	1,1	1,2	
Europeisk	4,0	5,7	3,5	3,0	3,8	
Utenomeuropeisk	2,1	4,1	1,2	1,7	1,4	
Andre	3,2	2,7	1,0	1,3	1,9	
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Antall	1203	948	1157	1331		

* Utdanning: I 2010 benyttes firedelt utdanningsspørsmål, der universitet- og høyskoleutdannede er delt i utdanninger med inntil 4 år og 5 år +. Andelen som rapporterer universitets- og høyskoleutdanninger er noe høyere i 2010 enn i de foregående årene. Utdanningsspørsmålet er omkodet og tilpasset tretrinnsnivåene, og det endelige utvalget er i 2010 vektet også for utdanningnivå tilsvarende nivået i utvalgene de foregående årene.

Utvalgene er veiet etter kjønn, alder og bosted, tilsvarende befolkningsfordelingen. Vektenes gjennomsnitt og standardavvik er som følger (Tabell V3).

Tabell V3. Utvalgenes vekter. Gjennomsnitt og standardavvik.

År	Gj.snitt	Antall	Std.avvik
2005	1,0	1203	0,3
2006	1,0	948	0,3
2008	1,0	1157	0,3
2009	1,0	1331	0,4
2010	1,0	1380	0,5
Total	1,0	6019	0,4